

Release 2024

Standaard RAW Bepalingen 2020 – Wijziging 2024

Even voorstellen

Jacques Teunissen

Dik Berkheij

Programma

- Algemeen
- Wijzigingen release 2024
- Lopende RAW-werkgroepen
- Wat komt er verder...
- Vragen deelnemers?

Algemeen

- Waarom elk jaar een release?
- Release 2024
- Aanpassing kennisbank
- Bestekschrijfsoftware
- Verduurzaming RAW

Waarom elk jaar een release?

- Zo zorgen we altijd voor een actuele systematiek gekoppeld aan
 - Juiste Wet- en regelgeving (UAV)
 - Publicaties van CROW en van derden, zoals NEN en NEN-EN normen
 - Verwijzingen naar relevante websites
- Zo zorgen we dat RAW-teksten sneller beschikbaar komen
 - Actualisatie
 - Herziening
 - Nieuw teksten

“Iedere Nederlander ondervindt dagelijks de impact van ons werk.”

Reacties n.a.v. release 2021, 2022 en 2023

- Reactie/vraag: Wijziging is automatisch van toepassing na een half jaar. Wat is de consequentie bij langere voorbereidingstijd bestek?:
Wijziging niet meer automatisch: art. 01.01.01 lid 03 vervallen (2022).
- Vraag: Waarom zijn er verschillen tussen publicatie (pdf) en kennisbank:
Mag niet voorkomen! (nog) betere controle en scherpere procedure.
- Vraag: Waarom zijn de wijzigingen beperkt:
Op dit moment zijn er heel veel werkgroepen actief die toewerken naar opnamen nieuwe jaarversie 2025!
- Reactie: Onduidelijk welke wijzigingen er precies zijn doorgevoerd.
Behoeftte aan meer/betere informatie:
Wijzigingen per jaar gemarkeerd in naslagwerk.

Reacties n.a.v. release 2021, 2022 en 2023

- Vraag: Kunnen wijzigingen zichtbaar gemaakt worden in de kennisbank?:
Technisch niet mogelijk.
- Reactie: Behoeftte aan duidelijke afspraken over wijzigingen in resultaatsbeschrijvingen.
Wanneer wijzigen / wanneer vervallen + nieuw:
Afspraken met licentiehouders (Bakker&Spees, Brink).
- Oproep: Geen XSD-aanpassing, maar alleen nieuwe dataset:
Akkoord.

Release 2024

+

Inhoud van 'Wijziging september 2024'

Wat bevat de Wijziging september 2024 nu precies?

De Wijziging september 2024 bevat:

- Errata
- Wijziging september 2021
- Wijziging september 2022
- Wijziging september 2023

Kennisbank

- Kennisbank is weer voorzien van de actuele release
- Vorige releases en versies terug te vinden onder historie

Kennisbank verbeteringen

- Nieuwe landingspagina

The screenshot displays the Kennisplatform CROW landing page. At the top left is the logo 'kennisplatform CROW'. To its right is a search bar with the placeholder text 'Zoeken in kennismodules' and a magnifying glass icon. Further right is a 'uitloggen' button with a user icon. Below the search bar is a blue navigation bar containing 'Recente wijzigingen 570', 'Zo werkt het', and 'Hulp & Contact'. The main content area features a background image of a road with a car. Two white pop-up boxes are overlaid on the image: 'Alle modules' with the description 'Een overzicht van alle online kennismodules' and a 'Bekijken' link; and 'Mijn dossier' with the description 'Bekijk hier je gemaakte notities, dossier en favorieten' and a 'Bekijken' link. Below the image, a blue banner reads 'Welkom bij de Kennisbank erik.bolck@crow.nl'. At the bottom, there is a 'Mijn modules' section with a 'filter:' input field. A table lists modules with 'Bekijken' links:

Mijn modules	filter:
Contracteren/RAW	Bekijken →
Asfaltverhardingen	Bekijken →
Asfalt in de weg- en waterbouw	Bekijken →
Asfaltwapening	Bekijken →

Kennisbank verbeteringen

- Sneller zoeken
- Verbeterde zoekfunctie

The screenshot displays the CROW online knowledge bank interface. At the top, the logo 'kennisplatform CROW | ONLINE KENNISBANK' is visible on the left, and 'Help dik.berkheij@crow.nl' is on the right. Below the header, there's a navigation bar with 'Kennismodules' and a search bar containing 'asfalt'. The search results show 176 results for 'Tekst: "asfalt"'. The results are organized into sections with filters on the left and detailed text on the right.

Filters verwijderen

Jaarversie/release

- Contracteren – RAW versie 2010 (219)
- Contracteren – RAW versie 2015 (162)
- Contracteren - RAW 2015, errata maart 2016 (162)
- Contracteren RAW 2020 (167)
- Contracteren RAW 2020, errata november 2020 (167)
- Contracteren RAW 2020, release september 2021 (166)
- Contracteren RAW 2020, release september 2022 (174)
- Contracteren RAW 2020, release september 2023 (176)
- Contracteren RAW 2020, release september 2024 (176)

RAW Onderdeel

- Standaard RAW Bepalingen (112)
- Cat. Bepalingen (5)
- Cat. Resultaatsbeschrijvingen (46)
- ABB (0)
- Handleiding (13)
- UAV (0)

Onderwerp

- Bijlage I Proeven (29)
- 00 Algemeen (1)
- 01 Algemeen en administratief (6)

Search Results:

176 resultaten voor **Tekst: "asfalt"**

81.22.04 Vervoeren van asfalt
Contracteren RAW 2020, release september 2024 | Standaard RAW Bepalingen
01 Tijdens het vervoeren van **asfalt** mogen binnen de lading geen temperatuurverschillen groter dan... 25 °C NEN-EN 12697-13 ontstaan. 02 Het **asfalt** mag niet of nauwelijks zijn ontmengd. 03 **Asfalt** in

81.22.06 Verwerken van asfalt
Contracteren RAW 2020, release september 2024 | Standaard RAW Bepalingen
01 Het **asfalt** aanbrengen met een afwerkmaschine. De aan te brengen laag moet hechten aan de... **asfalt** niet machinaal kan worden aangebracht, het **asfalt** in handwerk spreiden. 02 De aanvoer van het... **asfalt** en de snelheid van de afwerkmaschine moeten zodanig zijn dat het **asfalt** zonder of met zo min... zich meebrengen, de afwerkmaschine leegdraaien en het **asfalt** verwerken, zoals in lid 04 is

01.17.09 Bewijs van verwerking teerhoudend asfalt
Contracteren RAW 2020, release september 2024 | Standaard RAW Bepalingen
01 Als vrijgekomen teerhoudend **asfalt** wordt vervoerd naar een inrichting voor het verwerken van... teerhoudend **asfalt**, verstrekt de aannemer de directie een certificaat afgegeven door de verwerker, waaruit... blijkt dat het ontvangen teerhoudend **asfalt** thermisch wordt gereinigd. Op het certificaat moeten de naam... teerhoudend **asfalt** te vervoeren naar een inrichting voor de tussenopslag van teerhoudende materialen. 03 De

81.26.13 Toepassen functioneel gespecificeerd asfalt met een certificaat van het Asfaltkwaliteitsloket op TRL-niveau 7 of hoger
Contracteren RAW 2020, release september 2024 | Cat. Bepalingen
01 In afwijking van het gestelde in het bestek mag **asfalt** worden toegepast waarvan met een... de functionele eigenschappen gelijkwaardig zijn aan die van het **asfalt** dat in het bestek is... 'Reglement Asfaltkwaliteitsloket'. Deze bepaling opnemen in Deel 3 van het bestek als 'innovatief **asfalt** dat... **asfalt**

https://publicatiesonline.crow.nl

© Copyright 2024 CROW - Privacy statement - Cookie statement - Disclaimer - Voorwaarden

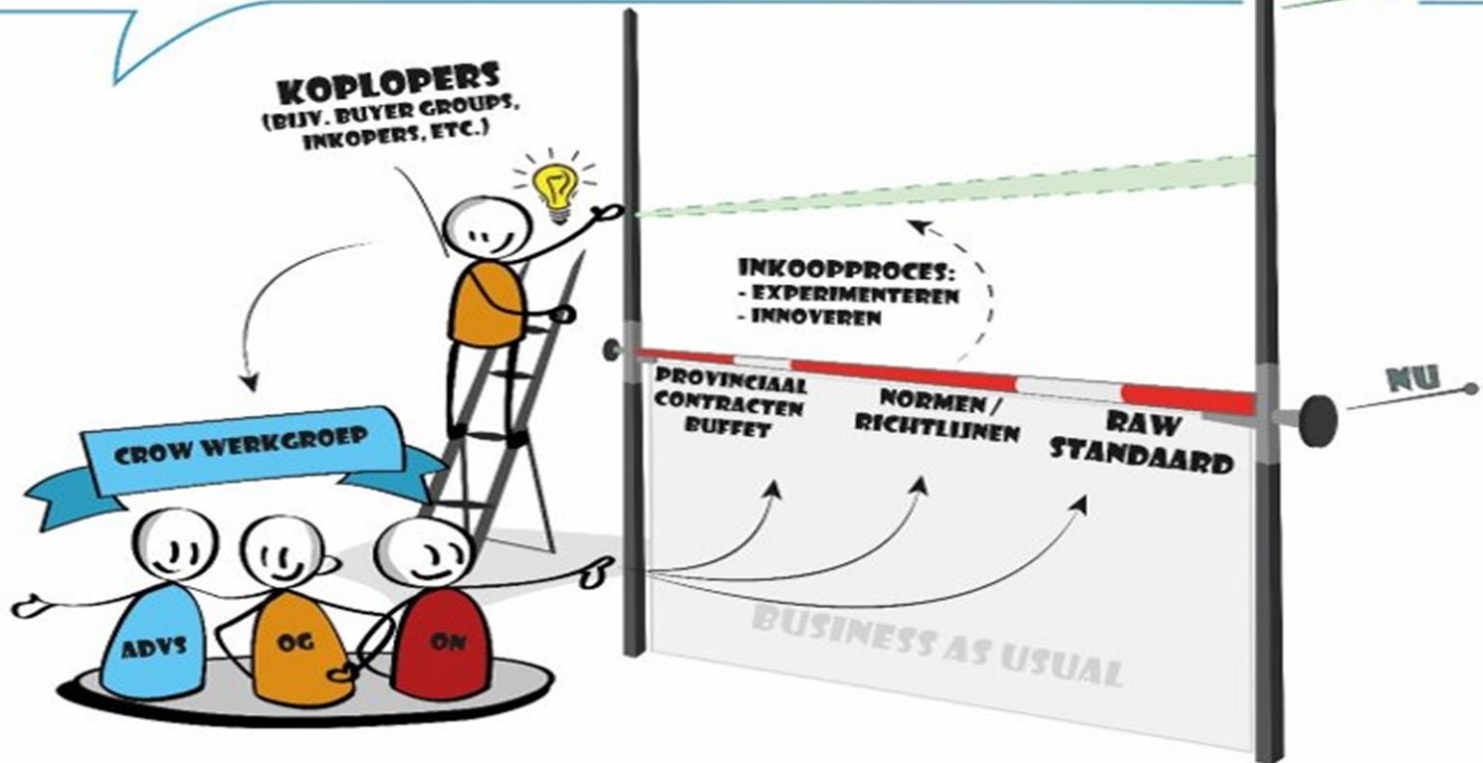
Bestekschrijfsoftware

- De nieuwe release is verwerkt in de bestekschrijfsoftware
- Zowel bij Brink en Bakker&Spees zijn de teksten beschikbaar in de software
- Geen XSD aanpassing

Verduurzaming RAW

Rol van CROW in de verduurzaming van de GWW

- Stand van zaken Verduurzaming RAW

Tom de Water

Plan van aanpak Verduurzaming RAW-systematiek

Impact maken!!

☐ We starten met hoofdstukken gerelateerd aan:

- ☐ Asfalt
- ☐ Beton
- ☐ Staal

40%

2026

Verduurzaming RAW – Wat is mogelijk?

Versnellenduurzamen RAW

- 3x een hoofdstuk overstijgende werkgroep op het gebied van:
 - MKI (Milieu Kosten Indicator)
 - SEB (Schoon en Emmissieloos Bouwen)
 - Biodiversiteit

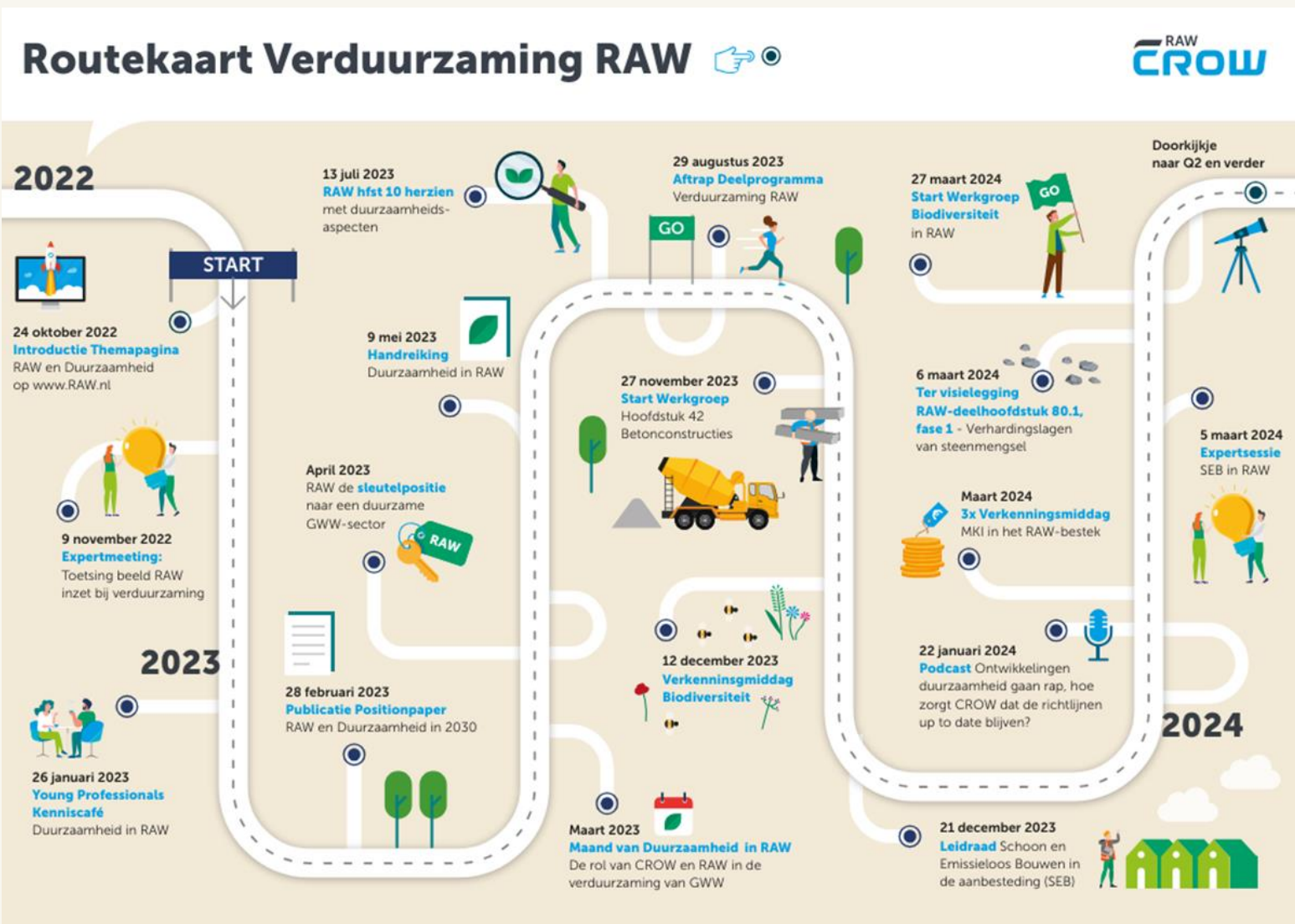
Ontwikkelingen programma

1. Permanent WGA (minder asfaltmengsels)
2. Actualisatie H35 Verkeersregelininstallaties
3. Actualisatie H83 Waterpasserende elementenverharding
4. Bijlage 1: Proeven (uniformeren, NEN layout)
5. Actualisatie H33 Afschermingsvoorzieningen (hergebruik enkel galvaniseren)
6. Actualisatie H26 Kabelwerk
7. Actualisatie H28 Gas- en waterleiding
8. Actualisatie H80.1 Funderingslagen
9. Actualisatie H42 Betonconstructies
10. H21 bemalingen
11. H25 Riolering (waterinfiltratie)
12. H82 Betonverharding
13. Dh 81.4 Oppervlakbehandeling
14. Biodiversiteit (hoofdstukoverstijgend)
15. MKI (concretiseren uitkomst verkenningsmiddagen)
16. SEB (start oktober 2024)
17. H47 Kleine kunstwerken (start oktober 2024)

ruim 130 experts!!!!

Routekaart Verduurzaming RAW

Factsheet Verduurzaming RAW Q2 2024

- 16** lopende werkgroepen
- Ruim **120** werkgroep-leden
- Ieder werkgroep heeft een startdocument duurzaamheid gekregen
- 2026 is **40%** van de RAW-systematiek herzien
- Aandacht voor MKI, SEB en Biodiversiteit
- Interactieve Routekaart
- Ruim **120** deelnemers op de Verkenningmiddag MKI
- Ruim **50** deelnemers op de Verkenningmiddag biodiversiteit
- Expertsessie SEB

Verduurzaming RAW

Hoe duurzamer de RAW-systematiek hoe duurzamer de afspraken in gww-contracten. De RAW-systematiek is de onderlegger van de Nederlandse manier van werken in de Grond- Weg en Waterbouw. Door de systematiek op een breed gedragen wijze te verduurzamen kunnen we impact maken in het klimaatneutraal en circulair werken in de gww-sector!

[Bekijk de routekaart en het Factsheet op RAW.nl](http://www.RAW.nl)

Inhoudelijke wijzigingen release 2024

Inhoudelijke wijzigingen 2024

- Hoofdstukken:
 - 01 Algemeen en Administratief
 - 50 Afval- en reinigingsdiensten
 - 80 Funderingslagen
 - Bijlage I Proeven

Daarnaast zijn een viertal hoofdstukken geëxpliciteerd:

- 11 Sloopwerk
- 16 Ontpofbare oorlogsresten
- 23 Drainage
- 27 Waterputten

Inhoudelijke wijzigingen, Hoofdstuk 01

Artikel 01.17.01 *Vrijgekomen materialen*

- De term 'inrichting' is met het invoeren van de Omgevingswet vervallen.
- Besloten is de term wel te handhaven in RAW maar met een nieuwe definitie.

b. *inrichting*: locatie met een door het bevoegd gezag verleende omgevingsvergunning voor de inname, de opslag en/of de verwerking van de bij de uitvoering van het werk vrijgekomen materialen;

Inhoudelijke wijzigingen, Hoofdstuk 01

RAW-Catalogus met bepalingen, Artikel 01.24.10 *Communicatieschema Klimaatinvloeden op beeldbestekken*

- Prominentere plaats voor het schema van de VHG om het gebruik te bevorderen.
- Procedure voor het handelen in situaties die de uitvoering van de aannemer verstoren bij het uitvoeren van een beeldbestek. Met mogelijkheden voor afspraken over betaling en verrekening.
- [Schema website VHG](#)

Inhoudelijke wijzigingen, Hoofdstuk 01

Inhoudelijke wijzigingen, Hoofdstuk 50

Deelhoofdstuk 50.4 Gladheidsbestrijding

Afstemming op CROW-richtlijn 'Organisatie en bestrijding wintergladheid'

- Afstemmen van begrippen o.a.: oproep-uitruktijd-actietijd
- Toevoegen begrip 'wintertraining'
- Consignatiedienst verlengd van 1 oktober tot 1 mei (was 15 oktober tot 15 april)

Inhoudelijke wijzigingen, Hoofdstuk 80

In deelhoofdstuk 80.1 'Verhardingslagen van steenmengsel' wordt de toepassing van een aantal bouwstoffen niet meer gefaciliteerd omdat deze in de praktijk niet of nauwelijks nog worden toegepast.

1. Betongranulaat: in lijn met het 'Betonakkoord': streven naar toepassing als grondstof (als vervanging van natuurlijke grondstoffen zand en grind).
2. Gebroken fosforslakken, fosforslakmengsels, gebroken elektro-ovenslakken, gebroken hoogovenslakken en hoogovenslakmengsels niet of nauwelijks meer als funderingsmateriaal toegepast.

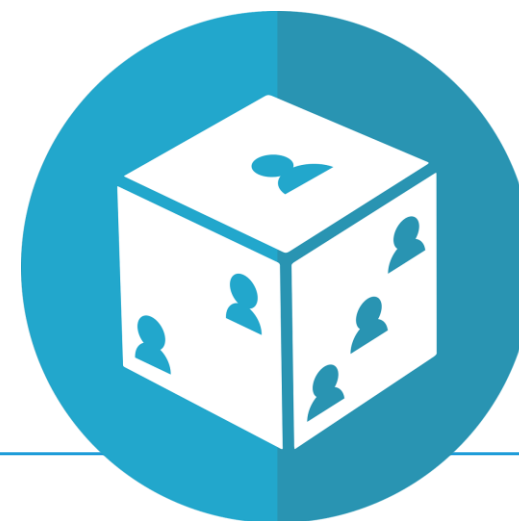
Inhoudelijke wijzigingen, Proeven

Proef 62 'Type onderzoek van asfalt'

Aan het verkort verslag is toegevoegd het vermelden van de temperatuur van de proefstukken die ten behoeve van het type-onderzoek zijn vervaardigd. Een extra handvat om aan te tonen en te controleren of het te leveren asfalt hotmix $>140\text{ }^{\circ}\text{C}$ of warmmix $<140\text{ }^{\circ}\text{C}$ betreft!

Proef 66 'Bepalen van de verdichtingsgraad van asfalt'

Invoeren van een correctiefactor voor “dunne deklagen” afhankelijk van de voorgeschreven laagdikte en het type asfaltmengsel. Betreft een pragmatische oplossing die voortkomt uit het feit dat de streefdichtheid uit het typeonderzoek geen goede referentie is voor dunne deklagen.

Expliciteren

Project gestart in 2023

Doel: RAW-teksten voorbereiden op objectgericht dataficeren van contractdata.

- Eerste stap is het op orde brengen van de huidige RAW- data.

Wat betekent dit concreet?

[Beluister de Podcast](#)

Expliciteren

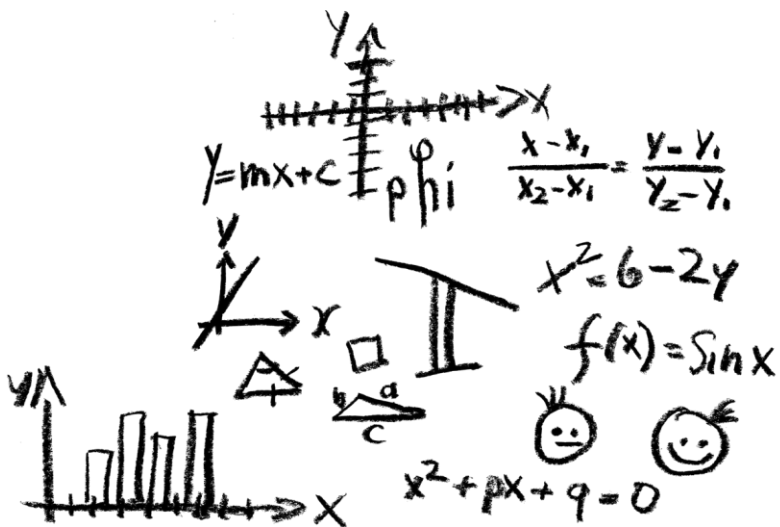
Dit leidt tot:

- vaste structuur van de bepalingen
- eenduidige bepalingen
- beter leesbare bepalingen
- één eis per bepaling
-

Zonder:

- (te) lange zinnen
- wollige teksten
-

Expliciteren

Belangrijk:

- Het expliciteren mag geen gevolgen hebben voor de inhoud van de bepalingen.
- Verantwoordelijkheden, verplichtingen en risico's blijven dus ongewijzigd.

Er staat nog steeds hetzelfde, maar anders geformuleerd.

Expliciteren, een voorbeeld

23.22.03 *Eisen aan plaatsing drains*

- 01 De afwijking van het hart van een drain ten opzichte van de voorgeschreven plaats mag, gemeten in een horizontaal vlak, ten hoogste 150 mm bedragen.
- 02 De afwijking van de aslijn van een drain ten opzichte van de verticaal mag ten hoogste 50 : 1 bedragen.
- 03 Kunststofdrains moeten op de voorgeschreven diepte worden verankerd.

23.22.02 *Plaatsing drains*

- 01 De afwijking van het hart van een drain ten opzichte van de voorgeschreven plaats is ten hoogste 150 mm.
- 02 De afwijking van het hart van een drain ten opzichte van de voorgeschreven plaats meten in het horizontale vlak.
- 03 De afwijking van de aslijn van een drain ten opzichte van de verticaal is ten hoogste 50 : 1.
- 04 Een kunststofdrain verankeren op de voorgeschreven diepte.

Naslag

Woord vooraf

Deze 'Wijziging september 2024' op de Standaard RAW Bepalingen 2020 bevat alle wijzigingen en aanvullingen die sinds de publicatie van de Standaard RAW Bepalingen 2020 zijn doorgevoerd. Deze 'Wijziging september 2024' bevat daarom ook alle wijzigingen en aanvullingen zoals die in de **Wijziging van 2021**, de **Wijziging van 2022** en de **Wijziging van 2023** al eerder zijn gepubliceerd, alsmede de Errata.

Naast de wijzigingen aangebracht in dit document, zijn er met de publicatie van de release van 2024 ook wijzigingen doorgevoerd in de RAW-Catalogus met resultaatsbeschrijvingen en de RAW-Catalogus met bepalingen. Veelal hebben deze wijzigingen een directe relatie met deze Wijziging op de Standaard.

Wijzigingen 2024 zijn terug te vinden in hoofdstuk 01, paragraaf 01.04 waar de 'Raadscommissie Risicoregeling GWW' is vervangen door de in juni 2023 geïnstalleerde 'Raad Risico- en Indexeringsregelingen'; deelhoofdstuk 50.4 waar enkele begrippen en eisen zijn aangepast aan de onlangs

Naslag met gemarkeerde wijzigingen per jaar

hfd | par | art. **Bijlage I Proeven**

Proef 1 *Bepalen van de korrelverdeling (areometerproef)*

Bij de Toelichting bij proef 1, punt 7 als volgt wijzigen:

7. Indien de dichtheid (NEN-EN 1097-6) van de korrels afwijkt van 2.650 kg/m³, luidt de formule: (a/c) / ((r-d)/(b+e)) 100%, waarin d een correctiefactor voor de afwijkende dichtheid voorstelt. Voor de waarde van deze correctiefactor voor verschillende dichtheden wordt verwezen naar ASTM Standard D422-63, waarbij rekening moet worden gehouden met de gebruikte eenheden.

Proef 9 *Bepalen verband tussen vochtgehalte en dichtheid van aardebaan- of funderingsmateriaal (proctorproef)*

Bij de Uitvoering, de tekst als volgt wijzigen:

Uitvoering
Uitvoering volgens NEN-EN 13286-2.
Indien er geen aanleiding is te veronderstellen dat door herhaalde bewerkingen van dezelfde hoeveelheid zand een grotere maximumproctordichtheid wordt gevonden dan bij een enkele bepaling, mag de gehele bepaling op hetzelfde monster worden uitgevoerd.
Volg voor de bepaling van de **proctorproef** procedure 7.1 Proctor test for mixtures compacted with a 2,5 kg rammer (A) in the Proctor mould (A) van de norm.
Volg voor de bepaling van de **éénpuntsproctorproef** procedure 7.4 Modified Proctor test for mixtures compacted with a 4,5 kg rammer (B) in the Proctor mould (A) van de norm.

Proef 61 *Volumetrisch ontwerpen van steenmestiekasfalt*

Bij de Uitvoering, punt 5 als volgt wijzigen:

5. Ontwerp een asfaltmengsel met een theoretische holle ruimte die gelijk is aan de ontwerp holle ruimte van het mengsel + de shiftfactor.
Gebruik daarbij het ongecorrigeerde bindmiddelpercentage (bitumen en afdrupremmende stof).
Bereken de totale massa aan vulstof;
Bereken de totale massa aan zand;
Bereken de totale massa aan steen.
Voor de verhouding zand : vulstof wordt 64 : 36 gehanteerd als berekend gemiddelde van alle soorten en typen steenmestiekasfalt.
Bereken de gewogen dichtheid van het mineraal aggregaat.
Corrigeer het bindmiddelgehalte op basis van dichtheid mineraal aggregaat.
Bereken opnieuw de samengestelde dichtheid van het mengsel.

Proef 62 *Typeonderzoek van asfalt*

Aan punt 5.2 'Verkort verslag' het volgende toevoegen:

5. de temperatuur van de proefstukken die ten behoeve van het typeonderzoek zijn vervaardigd.

Proef 66 *Bepalen van de verdichtingsgraad van asfalt*

Bepaal voor mengsels van asfaltbeton (AC), mengsels van steenmestiekasfalt (SMA) respectievelijk mengsels

292

hfd | par | art. **Bijlage I Proeven**

Bereken de verdichtingsgraad VG als $(C_{proefstaak} / C_{ref}) \cdot 100\% + CF$.
Hierin is C_{ref} de dichtheid als bedoeld in artikel 81.21.05 lid 01 van deze Standaard.

De waarde van CF is vermeld in onderstaande tabel (in %). Voor alle overige mengsels geldt CF=0,0%.

Asfaltmengsel	Voorgeschreven laagdikte in bestek [mm]									
	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
asfaltbeton voor deklagen: D=8	2.1	1.8	1.8	1.8	**	**	**	**	**	**
asfaltbeton voor deklagen: D=11	*	1.4	1.2	1.1	1.1	**	**	**	**	**
asfaltbeton voor deklagen: D=16	*	*	*	0.9	0.8	0.8	0.7	0.7	0.7	**
steenmestiekasfalt: D=8	2.0	1.6	1.6	1.6	**	**	**	**	**	**
steenmestiekasfalt: D=11	*	1.3	1.0	0.8	0.8	0.8	**	**	**	**

* laagdikte is kleiner dan 2D: er geldt geen eis aan de verdichtingsgraad.
** laagdikte is groter dan voor dit mengsel gewenst; indien voorgeschreven in bestek geldt de laagste waarde van CF voor dit mengsel.

Proef 72 *Metten van de stroefheid*

Punt 7. Nauwkeurigheid als volgt wijzigen:

Om de nauwkeurigheid van de meetsystemen te toetsen, moeten meetsystemen deelnemen aan **het door CROW georganiseerde** periodiek vergelijkend onderzoek en daarin een positief resultaat te behalen. De in Nederland operationeel zijnde meetsystemen typen 'RWS-stroefheidsmeter' worden ongeveer tienmaal per jaar onderling vergeleken op een aantal verschillende wegdekken. In dit periodiek vergelijkend onderzoek worden de meetsystemen (inclusief de meetband) getoetst op herhaalbaarheid (de herhaalbaarheid is een maat voor de spreiding van de resultaten van één meetstelsel bestuurd door dezelfde chauffeur op één meetvak) en afwijking ten opzichte van het gemiddelde van de deelnemende meetsystemen.
Per meetstelsel wordt de gemiddelde wrijvingscoëfficiënt per meetvak bepaald en vergeleken met de gemiddelde wrijvingscoëfficiënt van alle deelnemende meetsystemen op dat meetvak.
De gestelde eisen zijn:
- herhaalbaarheid ≤ 0,04;
- afwijking ten opzichte van het meetvak gemiddelde ≤ 0,02.

De Toelichting bij proef 72 als volgt wijzigen:

Het protocol voor uitvoeren van het ringonderzoek is vastgelegd in het document 'Protocol Ringonderzoek natte stroefheid conform proef 72' (CROW-rapport D17-02).

Proef 77.2 *Vrijkomend asfalt: Aantonen van PAK met PAK-detector (PAK-detectorproef)*

Apparatuur als volgt wijzigen:

Apparatuur
Crépetape en afdekpapier (handdoekrol) of een spuit- of beoordelingsjabloon (bijvoorbeeld een karton met een ten minste 2 cm brede spleet) of iets soortgelijks;
Beoordelingskast of ruimte met UV-A lamp (nominaal 366 nm +/- 10%) en met geelfilter (Lee Filters 101 yellow) op het beoordelingsvenster.

293

Naslag

Actieve RAW-werkgroepen

RAW-werkgroepen

- RAW is met een groot aantal werkgroepen aan de slag om de teksten te actualiseren en up to date te maken in het gebruik door de bestekschrijvers. Nu komt daar de slag met de Verduurzaming ook nog bij kijken.
- Werkgroepen zijn altijd paritair samengesteld. Paritair wil zeggen dat er een evenwichtige vertegenwoordiging van opdrachtgevers en aannemers.
- Mogen we kennis met je maken? Flyer op www.raw.nl die uitleg geeft over de inzet als werkgroeplid.

**RAW
CROW**

Mogen wij kennis met je maken?

Met deze handleiding geven wij RAW-werkgroepleden een beeld van het proces dat bij de ontwikkeling en actualisatie van kennisproducten komt kijken. Het volgende komt aan de orde: de rol van CROW, de werkwijze van het team RAW Beheer van CROW, de taken en verantwoordelijkheden die van belang zijn voor RAW-werkgroepleden en tot slot het proces van totstandkoming van een kennisproduct binnen het team RAW Beheer.

Mogen wij kennis met je maken?

Rol CROW bij de totstandkoming van kennisproducten

CROW is een onafhankelijke kennisorganisatie zonder winstoogmerk die investeert in kennis voor nu en in de toekomst. Wij streven naar de beste oplossingen voor vraagstukken van beleid tot en met beheer in infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer, en werk en veiligheid. Bovendien zijn wij experts op het gebied van

De focus ligt daarbij op praktische kennis en centraal staat een goede toepasbaarheid door aansluiting op de primaire werkprocessen van het veld. Wij willen voor continuïteit zorgen door het langjarig beheren en eenduidig ontsluiten van kennis voor de sector.

Eind 2024 / begin 2025 komen er meerdere tervisieleggingen, hou RAW.nl in de gaten!!

Actieve RAW-werkgroepen, technische hoofdstukken

RAW werkgroep	Stand van zaken	Planning
H21 Bemalingen	Volledige herziening naar huidige werkwijze	Standaard 2025
H25 Riolering	Nieuwe resultaatsbeschrijvingen, benaming conform GWSW	Eind 2025
H26 Kabels	Focus op toepasbaarheid in de nutssector en combiwerken	Standaard 2025 (Elektra)
H28 Gas en Waterleidingen	Focus op toepasbaarheid in de nutssector en combiwerken	Eind 2025
H33 Afschermingsvoorzieningen	Volledige herziening, functioneel specificeren i.p.v. voorschrijven producten leverancier	Standaard 2025
H35 VRI	Volledige herziening, 'intelligente' aspect van de VRI's	Standaard 2025
H42	Nieuwe en aangepaste CUR publicaties (CUR 4, 72,100,118) verwerkt. Ontwikkelingen vanuit NEN-EN verwerkt.	Standaard 2025

Actieve RAW-werkgroepen, technische hoofdstukken

RAW werkgroep	Stand van zaken	Planning
H47 Kleine kunstwerken	Actualiseren hoofdstuk	Release 2026
H80.1 Verhardingslagen van steenmengsel	Fase 2: Eisstellingen Standaard RAW Bepalingen, NEN-EN 933-11, BRL 2506 en Proef 35 in één lijn brengen.	Standaard 2025
H81 Bitumineuze verhardingen	Minder asfaltmengsels en kwaliteitsborging	Standaard 2025
H81.3 & 81.4 Oppervlakbehandeling	Samenvoeging deelhoofdstukken; actualisatie aan praktijk.	Standaard 2025
H82 Betonverhardingen	Verwijzingen naar CUR publicaties aangegeven. Ontwikkelingen vanuit de NEN verwerkt.	Standaard 2025
H83.3	Klimaatadaptatie + hittestress	Standaard 2025

Actieve RAW-werkgroepen, overkoepelend

RAW 'werkgroep'	Aanpassingen	Planning
MKI	Eerste stappen MKI in RAW / afstemming ministerie i.v.m. wetgeving MKI	Standaard 2025?
SEB	Implementatie convenant SEB	Eind 2025
Proeven	Herstructureren proeven	Standaard 2025
Werkplannen	Uniformiteit	Standaard 2025
Biodiversiteit	Bijdrage duurzaamheidsambitie	Standaard 2025
Constructief Hout	Aanpassing resultaatsbeschrijvingen in diverse hoofdstukken (41, 47, 52 en 53), in lijn met het handboek 'Hout'	Standaard 2025

[Het uitgebreide projectoverzicht is te bekijken op RAW.nl](https://www.raw.nl)

En wat komt er verder...

Raad Risico- en Indexeringsregelingen

Paragraaf 01.04

Betalingsregelingen: Risicoregeling

02 De door de Raad Risico- en Indexeringsregelingen vastgestelde loonkosten-, brandstoffen- en bouwstoffenindexen alsmede de indeling in groepen van brandstoffen en bouwstoffen, zijn bindend voor beide partijen.

De in juni 2023 door CROW ingestelde Raad vervangt op meerder plaatsen in paragraaf 01.04 de Raadscommissie Risicoregeling GWW.

Raad Risico- en Indexeringsregelingen

Herziening van de Risicoregeling GWW 1995

Op basis van de door CROW gehouden enquête naar het huidige gebruik.

Verwachte wijzigingen:

- vereenvoudiging van de regeling
- duidelijker opgeschreven
- vervallen van de drempels
- herijking van kostengroepen

Gereed eind 2024, tervisielegging begin 2025

Programma van Eisen bestekschrijfsoftware

Het PvE voor de bestekschrijfsoftware is op een aantal onderdelen aangepast, vanaf Jaarversie 2025 zijn de navolgende wijzigingen doorgevoerd:

- Release hoofdcode altijd gelijk aan release bestek;
- Deficode overstijgende aanwijzingsteksten;
- Handleiding RAW-systematiek beschikbaar via software.

Programma van Eisen bestekschrijfsoftware

Release hoofdcode altijd gelijk aan release bestek:

- Het kan nu voorkomen dat hoofdcodes van een andere Release zijn dan het bestek. Dit kan problemen geven in de uitwisseling van bestekken.

Deficode overstijgende aanwijzingsteksten:

- Aanwijzingsteksten die betrekking hebben op meerdere deficodes, moeten zichtbaar worden in de bestekschrijfsoftware.

Handleiding RAW-systematiek beschikbaar via software:

- Vanuit een Resultaatsbeschrijvingen en Catalogus bepalingen wordt het mogelijk om direct de handleiding van de RAW-systematiek te raadplegen.

Handleiding Hoofdstuk 00 en 01

Handleiding RAW-systematiek: nieuw hoofdstuk openbaar

Hoofdstuk 01 van de RAW-systematiek behelst onder meer bepalingen over betalingsregelingen, verzekeringen en de RAW-raamovereenkomst.

Dik Berkheij
2 maanden geleden

👁️ 200 ❤️ 0 💬 0

Wist je dat de RAW-systematiek ook een Handleiding heeft?

RAW-systematiek; Hoofdstuk 00 Algemeen.

Dik Berkheij
10 maanden geleden

👁️ 589 ❤️ 1 💬 0

Op [RAW.nl](https://www.raw.nl) zijn de handleidingen van de hoofdstukken 00 en 01 beschikbaar in pdf-formaat.

In deze handleidingen worden belangrijke uitgangspunten van de RAW-systematiek toegelicht.

- Via onderstaande links zijn de bestanden te downloaden:
 - [Handleiding Hoofdstuk 00](#)
 - [Handleiding Hoofdstuk 01](#)

Actualisatie cursussen

- Erik Bolck

Actualisatie cursussen

1. Aanpassingen n.a.v. jaarlijkse release doorgevoerd in de cursussen
2. Herziening Registratie Controle en Toezicht
3. Herziening Raamovereenkomsten

Actualisatie cursussen

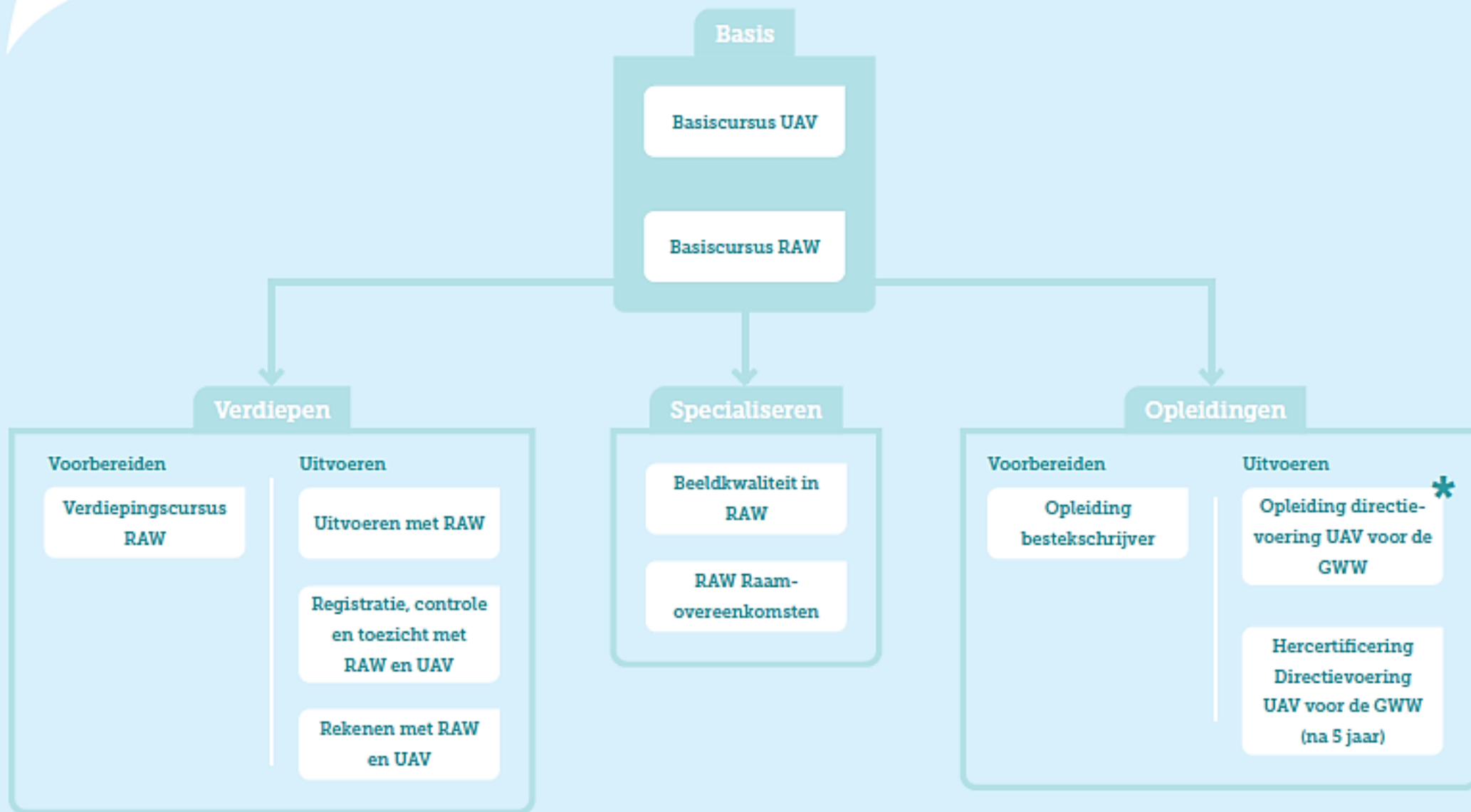
Nieuwe indeling cursus volgt het werkproces:

Actualisatie cursussen

- We blijven cursussen ieder jaar updaten naar de laatste stand van zaken betreffende de jaarrelease.
- Opmerkingen van cursisten worden verwerkt
- Blijven vernieuwen op basis van de laatste inzichten

* Minimaal 5 jaar werkervaring

RAW.nl

Verduurzaming RAW

Heb jij je al aangemeld voor een online RAW sessie over de Jaarlijkse release?

In een uurtje ben je bijgepraat over de wijzigingen 2024 en hoor je wat er allemaal aankomt richting 2025.

Ben jij betrokken bij de verduurzaming in de bouw- of gww-sector?

Meld je dan aan voor de Dag van de Circulariteit op 10 oktober.

Circulaire Viaducten: Hergebruik van Prefabliggers als Stap naar Klimaatneutraal Bouwen

Succesvolle pilot viaduct A1 met 16 hergebruikte liggers.

Standaard RAW Bepalingen 2020

Wil jij de Standaard RAW Bepalingen 2020 ontvangen? Bestel de Standaard RAW dan nu.

1 link toegevoegd

[Bestellen Standaard RAW Bepalingen 2020](#)

202 0

Standaard RAW Bepalingen 2020 - wijziging september 2024 gereed

Offline

De laatste jaarrelease is gereed voordat volgend jaar de geheel vernieuwde Standaard RAW Bepalingen 2025 verschijnt.

1 document toegevoegd

[CROW_Logo_RAW_CMYK \(1\).jpg](#)

4 0

RAW-systematiek; Handleiding Hoofdstuk 01

Deze handleiding geeft een toelichting op de Standaard RAW Bepalingen en de Catalogus Bepalingen. Op sommige plekken wordt ook verwezen naar delen uit het bestek.

1 document toegevoegd

[Handleiding_H01_240612.pdf](#)

348 0

- Maak een account aan op RAW.nl voor het laatste nieuws elke dinsdag in je mailbox
- Informatie over cursussen, bijeenkomsten, updates etc..
- Wijziging 2024 te downloaden bij Documenten
- Alles wat actueel is rondom RAW!

SAVE THE DATE RAW-CONGRES

30

DAY

09

MONTH

25

YEAR

Bedankt voor je aandacht

✉ info@crow.nl

☎ 0318 69 53 00

in [LinkedIn](#)

📄 [CROW nieuwsbrieven](#)